

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Yleisiä havaintoja lainsäädännöstä
ohjelmakauden 2021-2027 osalta

Aki Lappalainen 5.10.2021

Rahoituslaki

(1/4)

- Tukea voidaan myöntää, jos (5 §):
  - 1) tuki on perusteltua ohjelman, suunnitelman tai sopimuksen tavoitteiden ja vaikuttavuuden kannalta
  - 2) tuella on merkittävä vaikutus tuen käytön kohteena olevan toiminnan toteuttamiseksi
  - 3) tuettava toiminta on voittoa tavoittelematonta
  - 4) kehittämishankkeena tuettavan toiminnan tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä
  - 5) tuen kohteena olevat investoinnit hyödyttävät alueen kehittämistä yhtä toimijaa laajemmin.
- Ryhmähanketta arvioidaan kokonaisuutena.

Rahoituslaki

(2/4)

- Liitot voivat myöntää tukea samoilla perusteilla (rahoituslaki 9 §) ja tuki-intensiteetillä kuin ohjelmakaudella 2014-2020 eli (rahoitusasetus 4 §):
  - Alueellinen kehittämistuki -> max. tuki-intensiteetti 80%
  - Perusrakenteen investointituki -> max. tuki-intensiteetti 70%
  - OKM:n kehittämis- ja investointihankkeet
    - >kehittäminen max. tuki-intensiteetti 80%
    - > investointi max. tuki-intensiteetti 70%
- ELY myöntää tukea edelleen YM:n hallinnonalan (ympäristö) hankkeille ja LVM:n hallinnonalan hankkeille (valtion maantiet) (12 §)

Rahoituslaki

(3/4)

- Tuensaajan tulee osallistua omalla rahoituksella hankkeen toteutukseen, ellei poikkeamiseen ole erityistä perusteltua syytä (17 § ja 18 §)
- Omarahoitusosuus voidaan korvata osittain tai kokonaan hakijaorganisaation ulkopuolisella muulla rahoituksella rahoittajan hyväksyessä menettelyn
- Muuttuneesta hankkeesta johtuvat kustannukset voidaan hyväksyä aikaisintaan muutoshakemuksen vireille tulosta alkaen (23 §)
- Investointien käyttötarkoituksen on säilyttävä hankesuunnitelman mukaisena vähintään viisi vuotta viimeisen maksamista koskevan päätöksen tekopäivästä (24 §)

Rahoituslaki

(4/4)

- Hakuilmoituksen julkaiseminen ja hakuaika (38 §)
  - 1) hakuilmoitus on julkaistava tarkoituksenmukaisessa laajuudessa siten, että se on tasapuolisesti hakijoiden saatavilla ->julkaistaa EURA2021 –järjestelmän kautta rakennerahastot.fi sivustolle
  - 2) hakuilmoituksessa on asetettava tuen hakemiselle hakuaika tai, jos tukea voidaan hakea jatkuvasti, on tämän käytävä ilmi hakuilmoituksesta
  - 3) hakuilmoituksessa on kuvattava selkeästi hankkeita koskeva valintamenettely ja valintaperusteet sekä tuen myöntämisen pääasialliset edellytykset ja ehdot.
  - 4) Hakuilmoituksessa on julkaistava käytettävissä olevat kustannusmallit (tukikelpoisuusasetuksen perustelumuistio)

Rahoitusasetus

(1/3)

- Maakunnan liitto, ELY sekä työ- ja elinkeinoministeriö voivat rahoituslaissa säädetyn toimivaltansa mukaisesti myöntää tukea seuraaviin kehittämishankkeesta aiheutuviin kohtuullisiin ja hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeellisiin hyväksyttäviin kustannuksiin (6 §):
  - 1) palkkakustannukset ja niihin liittyvät lakisääteiset kustannukset
  - 2) matkakustannukset
  - 3) ostopalvelujen hankintakustannukset
  - 4) muut kehittämishankkeen toteuttamisesta välittömästi aiheutuvat eritellyt kustannukset
  - 5) välilliset kustannukset

Rahoitusasetus

(2/3)

- Maakunnan liitto ja ELY voivat myöntää tukea investointihankkeesta tai kehittämishankkeen sisältämästä investoinnista aiheutuviin seuraaviin hyväksyttäviin kustannuksiin (7 §):
  - 1) rakennuksen, rakennelman tai rakenteen rakentamisessa, korjaamisessa tai laajentamisessa tarvittavien aineiden ja tarvikkeiden hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin sekä rakennuksiin tai rakenteisiin kiinteästi liittyvien laitteiden hankkimisesta, suunnittelusta ja työpalkoista aiheutuvat kustannukset sekä urakkakustannukset
  - 2) koneen, laitteen tai aineettoman oikeuden hankinnasta aiheutuvat kustannukset
  - 3) tietoverkkojen tai vastaavien verkkojen suunnittelusta, rakentamisesta ja laitehankinnoista sekä verkkojen rakentamiseksi ja käyttämiseksi välttämättömien käyttöoikeuksien hankinnasta aiheutuvat kustannukset

Rahoitusasetus

(3/3)

- EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista rahoittavien hankkeiden osalta EURA 2021 -järjestelmässä tuensaaja voi laittaa itse muutoshakemuksen vireille ilman, että viranomainen esimerkiksi avaa hakemusta tuensaajan käsiteltäväksi (11 §)
- Maksatushakemuksille on asetettu 80 vrk:n käsittelyaika (28 §) eli maksu tuensaajalle tapahtuu viimeistään 80 päivän kuluttua maksatushakemuksen saapumisesta, jos asiakirjat ovat riittävät maksatuksen tekemiseen

Tukikelpoisuusasetus

(1/10)

- Ulkomaan matkakustannusten etukäteishyväksynnästä luovutaan
- Poistoja ei hyväksytä hankkeen kustannuksiin
- Yhteishankkeet muuttuvat -> jatkossa ryhmähankkeita
- Kustannusmallit uudistuvat -> uusina flat rate 40%, 7% ja 1,5%
- Palkkakustannusten laskemiseen kaksi erilaista palkkakustannusmalli:
  - Yleisasetuksen artikla 55 perustuva yksikkökustannusmalli (tuntitaksamalli)
  - Palkkojen korvaaminen tosiasiallisten palkkakustannusten mukaan ja työnantajien sivukulut ja lomarahat kiinteinä prosenttiosuuksina (vakiosivukulumalli)

Tukikelpoisuusasetus

(2/10)

- Hankkeen tuloja ovat hankkeessa syntyvien ja markkinoille siirtyvien tuotteiden ja palvelujen myynnistä saatavat tulot. Tuloja ovat myös hankkeessa hankitun koneen tai laitteen käyttöajan myynti ulkopuoliselle taholle sekä hankkeen toimitiloista saadut käyttökorvaukset, vuokratulot ja hankkeessa järjestetyn maksullisen seminaarin tai muun tilaisuuden osallistumismaksut (4 §).
- Tuloina ei pidettäisi yritysten ja muiden yksityisoikeudellisten hanketoiminnan kohderyhmien tai toimintaan osallistuvien organisaatioiden maksamaa osuutta hankkeen rahoituksesta, mukaan lukien yksityisen tuen saajan omarahoitus eli yritysten rahoitusosuus hanketoimintaan.

Tukikelpoisuusasetus

(3/10)

- Jos hankkeen toteuttamiseksi tehtävä työ vie vain osan henkilön työajasta tai henkilö työskentelee lyhytaikaisesti hankkeessa, palkkakustannusten tukemisen edellytyksenä on, että hankesuunnitelmassa arvioitu ja tukipäätöksessä hyväksytty hanketta koskeva työaikaosuus on vähintään 20 prosenttia vuotuisesta työajasta (käytännössä vähintään 2 kuukautta/vuosi)
- Perustellusta syystä välittävä toimielin voi tukipäätöksessä hyväksyä prosentuaalisesti pienemmän työaikaosuuden, joka ei kuitenkaan saa olla vähemmän kuin 10 prosenttia vuotuisesta työajasta (käytännössä vähintään 1 kuukausi/vuosi)
- Lyhyempiaikaiset työpanokset flat rate -osuuteen

Tukikelpoisuusasetus

(4/10)

- Hankinnasta aiheutuvat kustannukset ovat tukikelpoisia, jos hankintamenettelyssä on noudatettu julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016) (hankintalaki) (18 §)
- Jos hankintaan ei sovelleta hankintalakia, tuen saaja vastaa siitä, että hankinnasta aiheutuvat kustannukset ovat kohtuullisia. Tuen saajan on välittävän toimielimen vaatiessa osoitettava hankinnasta aiheutuneiden kustannusten kohtuullisuus
- Kansalliset kynnyksarvot 60.000 euroa tavara- ja palveluhankinnat ja 150.000 euroa rakennusurakat.
- EU-kynnyksarvot 241.000 euroa tavara- ja palveluhankinnat ja 5.350.000 euroa rakennusurakat.

Tukikelpoisuusasetus

(5/10)

- Tuen saajan on yli 10 000 euron hankinnassa kustannusten kohtuullisuuden osoittamiseksi pyydettävä tarkoituksenmukaisella tavalla riittävä määrä tarjouksia (vähintään kolmelta potentiaaliselta toimittajalta)
- Tuen saajan on yli 3 000 euron hankinnassa kustannusten kohtuullisuuden osoittamiseksi selvitettävä tavanomainen hintataso
- Tavanomaisen hintatason selvittäminen voidaan tehdä esimerkiksi selvittämällä ja dokumentoimalla mistä ja milloin hintatieto on saatu, kuten esimerkiksi internetistä eri palveluntarjoajien sivustolta tai vastaavalla muulla luotettavalla tavalla

Tukikelpoisuusasetus

(6/10)

- Alle 3000 euron hankinnoissakin tuen saaja vastaa siitä, että hankinnasta aiheutuvat kustannukset ovat kohtuullisia
- Tuen saajan on välittävän toimielimen vaatiessa osoitettava hankinnasta aiheutuneiden kustannusten kohtuullisuus, mutta tähän ei asetuksessa säädetä alle 3000 euron hankintojen osalta mitään määrämuotoista tapaa
- Tuen saajan on säilytettävä asianmukaisesti hankintakustannusten kohtuullisuuden osoittamiseen liittyvä aineisto
- Hankintaa ei saa pilkkoa eriin tai laskea sen arvoa poikkeuksellisin menetelmin taikka yhdistellä keinotekoisesti säännösten soveltamisen välttämiseksi

Tukikelpoisuusasetus

(7/10)

- Osamaksukaupalla hankitun omaisuuden osalta tukikelpoisia kustannuksia eivät ole hallinto-, rahoitus-, korko-, vakuutus-, korjaus- ja huoltokustannukset eivätkä muut vastaavat kustannukset
- Tukikelpoisia kustannuksia eivät ole leasingista aiheutuvat hallinto-, rahoitus- ja korkokustannukset (20 §)
- Tukikelpoisia kustannuksia eivät ole leasingista aiheutuvat vakuutus-, korjaus- ja huoltokustannukset sekä muut vastaavat kustannukset.

Tukikelpoisuusasetus

(8/10)

- Hankkeesta aiheutuneista tukikelpoisista kustannuksista aiheutunut arvonnisävero on tukikelpoinen kustannus, jos tuen saaja on maksanut arvonnisäveron ja osoittanut välittävälle toimielimelle, että siihen ei ole mahdollista saada arvonnisäveron palautusta (23 §)
- Tuen saajan on osoitettava välittävälle toimielimelle Verohallinnolta saadulla selvityksellä, että arvonnisäveroon ei ole mahdollista saada palautusta
- Edellä säädetystä poiketen välittävä toimielin voi hyväksyä tuen saajan esittämän muun riittävän ja perustellun selvityksen, joka perustuu merkityksellisiin tosiseikkoihin, jos erillisen selvityksen pyytäminen Verohallinnolta on ilmeisen tarpeetonta.

Tukikelpoisuusasetus

(9/10)

- Tukikelpoisia kustannuksia eivät ole (24 §):
  - 1) kustannukset, jotka aiheutuvat tuen saajan tavanomaisesta toiminnasta tai siihen liittyvästä suhdetoiminnasta
  - 2) luontoissuoritukset tai 3) poistot
  - 4) viivästys- ja muut korkokulut, tilitapahtumista perittävät palvelumaksut, luottokorttien käyttömaksut, valuutan vaihtopalkkiot, kurssitappiot, provisiot ja muut yksinomaan rahoitukseen liittyvät kustannukset
  - 5) varainsiirtovero ja muut veroluonteiset maksut
  - 6) sakot, pysäköintivirhemaksut, rikemaksut sekä muut lakiin perustuvat taloudelliset seuraamukset ja oikeudenkäyntikulut
  - 7) kustannukset siltä osin kuin tuen saaja on saanut tai on oikeutettu saamaan niihin korvausta muualta, jollei hankkeeseen sovellettavasta valtiontukea koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu

Tukikelpoisuusasetus

(10/10)

- Välittävä toimielin voi tuen saajan esittämästä perustellusta syystä hyväksyä tuen maksamista koskevassa päätöksessä kustannuslajin ylityksen, joka ei kuitenkaan saa olla kumulatiivisesti enemmän kuin 20 prosenttia tukipäätöksessä hyväksytyn kustannuslajin kokonaismäärästä (25 §)
- Välittävä toimielin voi tuen saajan esittämästä perustellusta syystä hyväksyä yli 20 prosentin kustannuslajikohtaisen ylityksen, jos ylityksen määrä on enintään 10 000 euroa tukipäätöksessä hyväksytyn kustannuslajin kokonaismäärästä
- Edellytyksenä on muutoksen osalta, että kustannukset ovat myös ylityksen osalta tukikelpoisia

Kiitos!

